

Gerçek usulde zirai kazanç mükellefinin zirai ürün ihraç eden ihracatçıya sattığı zirai ürünlerde tevkifat hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.35.16.01-176200-223
Tarih	08.06.2011

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İZMİR VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

MÜKELLEF HİZMETLERİ GELİR VERGİLERİ GRUP MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : .4.35.16.01-176200-223 08/06/2011

Konu : Zirai vergi tevkifatı.

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, gerçek usulde zirai kazanç mükellefi olduğunuzu, yumurta üretimi yapıp toptan satışını gerçekleştirdiğinizi, A.Ş'ne yumurta sattığınızı ve adı geçen şirketin aldığı yumurtaları ihraç ettiğini; ancak satın aldığı ürünleri Ticaret Borsasına tescil ettirerek aldığını, bu yüzden vergi tevkifatı uygulanmaması gerektiği yönündeki görüşünden dolayı aranızda anlaşmazlık yaşadığınızı belirtilerek, söz konusu satışlarda gelir vergisi tevkifatı yapıp yapılmayacağı hususunda Başkanlığımız görüşünün bildirilmesi talep edilmektedir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun, "Vergi Tevkifatı" başlıklı 94 üncü maddesinin birinci fıkrasında; "Kamu idare ve müesseseleri, iktisadi kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadi işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, zirai kazançlarını bilanço ve zirai

işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçiler aşağıda sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dahil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaya mecburdurlar." hükmü yer almış olup, maddenin 11 inci bendiyle çiftçilerden satın alınan zirai mahsuller ve hizmetler için yapılan ödemeler üzerinden belirtilen oranlarda vergi tevkifatı yapılacağı hüküm altına alınmıştır.

Aynı maddenin 11 numaralı bendinde de vergi tevkifatı yapmakla yükümlü kişi, kurum ve kuruluşlarca çiftçilerden satın alınan zirai mahsuller ve hizmetler için yapılan ödemelerden tevkifat yapılacağı belirtilmiş ve bu tevkifat oranları, hayvanlar ve bunların mahsulleri ile kara ve su avcılığı mahsulleri için ticaret borsalarında tescil ettirilerek satın alınanlarda % 1, bunun dışında kalanlarda % 2, diğer zirai mahsuller için ticaret borsalarında tescil ettirilerek satın alınanlarda % 2, bunun dışında kalanlarda %4 olarak belirlenmiştir.

Öte yandan, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 11 inci maddesinin beşinci fıkrası ile Maliye Bakanlığı zirai ürünlerin (işlenmiş olanlar dahil) alım satımına aracılık eden kuruluşlar ile ticaret borsalarını bu mahsullerin satın alınması sırasında yapılacak vergi tevkifatından müteselsilen sorumlu tutmaya, söz konusu ürünlerin satışı dolayısıyla yapılacak vergi tevkifatının hangi safhada yapılacağını her bir ürün için ayrı ayrı belirlemeye yetkili kılınmıştır.

Bu yetkiye istinaden 15/09/1990 tarih ve 20636 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 164 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinin 5 numaralı bölümünde, "Zirai ürün ihraç eden ihracatçılar; gerek çiftçi, gerekse çiftçi dışındaki kişi, kurum ve kuruluşlardan (destekleme alımı yapan kamu kurum ve kuruluşları ile zirai ürün alımında bulunan kamu kurum ve kuruluşlardan satın alınanlar ile borsada tescil ettirilerek satın alınanlar hariç) satın aldıkları zirai ürünler için işlenmiş olanlar dahil olmak üzere gelir vergisi tevkifatı yapmak zorundadırlar."

açıklamaları yer almaktadır.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, ihracatçı A.Ş.'ne yapacağınız yumurta satışlarında zirai ürün bedeli olarak tarafınıza nakden veya hesaben yapılan ödemelerden Gelir Vergisi Kanununun 94/11 maddesi uyarınca gelir vergisi tevkifatı yapılması, bu durumun düzenlenen fatura üzerinde de gösterilmesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026